

Strahovita železniška nesreča pri Ozlju, ki je zahtevala 20 smrtnih žrtev:

Plaz udaril v osebni vlak in vrgel v Kolpo lokomotivo in dva vagona s potniki

✓ mračni sivini današnjega zgodnjega jutra se je na železniški progi Ljubljana—Karlovac v bližini postaje Ozalj, ki leži na hrvatskem ozemlju, pripetila strahotna železniška katastrofa, kakršna pri nas v analih železniških nesreč že dolgo ni bila zabeležena. Ob času, ko pišemo to prvo poročilo, nam je znano o nesreči naslednje:

Naglo kopnenje snega v zadnjih dneh, ki ga je povzročilo nenadno zvišanje temperature, je na mnogih bregovih razrahljalo zemljo, kar povzroča mnogokje plazove. Zlasti pa je nevarnost plazov velika ob železniških progah, ki niso zavarovane z obrambnim zidom. Tako je tudi na progi Karlovac—Novo mesto, ki je bila zgrajena leta 1913-14 precej na hitro roko in zelo slabo, ker so jo delali Madžari. Nezgodna se je pripetila na kraju, ki je oddaljen kakšna dva kilometra od postaje Ozalj in približno kilometer od naslednjega postajališča Zaloka. Tam teče proga delj časa ob reki Kolpi, na drugi strani pa je precej strm, slabo zavarovan breg. Naglo topljenje snega je razmehčalo zemljo na bregovih in tako ustvarilo nevarnost plazov, za katerih sprožitve je potreben vsajh le neznaten tresljaj.

Potniški vlak št. 9214 je davi ob 4.06 točno po voznem redu odpeljal iz Karlovca proti Ljubljani. Ob 4.34 je pasiral postajo Ozalj in zavozil na oni del proge, ki teče ob reki Kolpi, ki je v zadnjih dneh narasla za več metrov nad normalo. Naenkrat sta strojevodja in kurjač zaslislala grmenje plazov. Strojevodja je se utegnil zapreti ventil parnega kotla, nato pa sta oba brž poskakala na prosto. Isto so storili tudi uslužbenci v službenem vagonu. Nekaj hipov zatem pa se je že sprožil drugi plaz, ki je med bobnečim grmenjem zdrvel na progo, potegnil s seboj lokomotivo, tender, službeni voz in še en osebni vagon ter jih prevrnil v naraslo Kolpo. Ostala garnitura vlaka je ostala na progi. Med potniki v vagonih, ki jim je plaz prizanesel, je nastala strahovita zmeda. Vsi so rinili proti izhodom, da bi dospeli na prosto. Medtem so preživeli železničarji skušali organizirati pomoč, da bi rešili potnike, ki so bili v onem osebnem vagonu, ki se je prevrnil v Kolpo. Ta vagon se je povsem prevrnil, tako da so iz vode štrlela le kolesa. Toda le malo potnikov se je posrečilo rešiti. Ob trenutku, ko pišemo to prvo poročilo, je znano samo to, da pogrešajo dvanajst potnikov, od katerih so najbrže vsi utonili v Kolpi. Število ranjenecv še ni znano.

Ker spada postaja Ozalj in sploh vsa proga Ljubljana—Karlovac pod ljubljansko železniško ravnanstvo, so iz Ljubljane takoj, ko je prispela vest o strahotni katastrofi, odpotali rešilno garnituro z žerjavi in drugimi pripravami na kraj nesreče. Rešilna garnitura je odpeljala iz Ljubljane ob 9 dopoldne. Z osebnim vlakom pa so se odpeljali na kraj nesreče trije višji uradniki, in sicer dr. Dekleva, inž. Zelenko in inž. Milhofer. Iz Novega mesta pa so že poprej poslali na pomoč pomožni vlak. Ob času našega prvega poročila še nimamo vesti o poteku reševalne akcije.

Poročilo po pripovedovanju očitidcev

V večernih urah smo dobili o katastrofi še naslednje podrobnosti, ki smo jih zbrali na podlagi pripovedovanja očitidcev:

Katastrofa se je pripetila na nekem ovinku med postajama Ozalj in Zaloka. Oni ovinek predstavlja zelo nevarno mesto in je bilo o njem že dosti pisane tudi po časopisju, da ga je treba na kakšen način odstraniti. Na onem mestu se stalno sprožijo plazovi na železniško progo in povzročajo zastoje v prometu. Čuvaj kampiloma, ki je v bližini, je že snoči opazil nevarnost plazov na onem kraju, vendar mu davi ni uspelo, da bi pravočasno ustavil vlak.

Prvi plaz se utrga

Ob 4.37 je privozil potniški vlak iz Karlovca na oni usodni ovinek. Vlak je vozil počasi, toda kljub temu je njegovo tresenje zadostovalo, da se je sprožil z brega prvi plaz, v katerem je bilo okrog 100 kubičnih metrov kamenja in zemlje. Med strahovitim truščem se je plaz zeletel v sredino vlaka, zgrabil dva osebna vagona, ju prevrnil s proge, da sta strmoglavila deset metrov globoko po strmem bregu v močno naraslo Kolpo. Kolpa je na onem mestu precej globoka zaradi tega, ker jo nekaj kilometrov nižje zapira jez električne centrale v Ozlju. Prvi osebni vagon je povsem zginit v reki, drugi pa je obtičal pol na bregu, pol v vodi. Ko se je poleglet trušč plazov in ropot prevrnenih vagonov, je za nekaj hipov nastala grobna tišina. Toda že v naslednjih hipih so tišino presekali obupni klici številnih ranjenecv in ostalih potnikov, ki se jih je polotil silovit poplah. Potniki osebnega vagona, ki je do polovice molen iz vode, so se pričeli sami reševati, skakajoč drug čez drugega in prerivajoč se pri oknih in vratih, da bi čimprej prispeli na prosto. Mnogi od njih so poskakali v vodo in se rešili s plavanjem. Nekateri so splavali na drugi breg. Neka mlada dijakinja, ki je potovala iz Karlovca v Ljubljano, je med prvimi skočila skozi okno vagona, pa najbrž ni znala plavati in je v nekaj hipih izgubila v vodi. Drugi potniki iz tega vagona so se vsi rešili.

Vojaki nudijo prvo pomoč

V tretjem osebnem vagonu se je vozilo več vojakov, od katerih je bilo pet lažje ranjenih, ostali pa so takoj priskočili na pomoč in vneto pomagali železničarjem pri reševanju. Službujoči podoficer je dal znak v vzbu-

no. Vojaki so priskočili na pomoč potnikom v vagonu, ki je bil samo do polovice v vodi. Le njihovemu požrtvovalnemu trudu se je zahvaliti, da so se rešili skoraj vsi potniki iz tega vagona.

Drugi plaz prigrmi

Le nekaj minut je preteklo, ko je utrgal prvi plaz, reševalna dela so komaj stopila v polni tek, ko se je znova začelo bobnenje nad progo. V naslednjem hipu je prigrmel na progo drugi plaz, v katerem je bilo prav tako za okrog 100 kubičnih metrov grušča in kamenja. Ta plaz se je zaletel v lokomotivo in tender ter ju prevrnil na breg reke Kolpe. Tender je povsem razbit, lokomotiva pa je obtičala s kolesi navzgor tik ob vodi. K sreči sta kurjač in strojevodja že pri prvem plazu poskakala z lokomotive ter si tako rešila življenje. Panika, ki je vladala na mestu nesreče, se je ob drugim plazu še bolj povečala. Ljudje so begali sem in tja kakor iz uma, tako da je bila reševalna akcija zelo otežkočena.

Prva reševalna dela

Prva pomoč je prispela iz Ozlja. Od tam so poslali lokomotivo z enim vagonom, ki je naložila ranjence in jih odpeljala do Ozlja. Kmalu za tem je prispel pomožni vlak tudi iz Novega mesta, kamor so odpeljali v bolnišnico 10 ranjenecv. Ob šestih zjutraj pa je že krenil iz Karlovca ambulantni vlak z zdravniki dr. Tuškanom, dr. Poljakom in dr. Bivalom ter z raznim tehničnim osebjem. Ta vlak se je najprej ustavil v Ozlju, kjer so zdravniki nudili prvo pomoč 8 težko ranjenim potnikom, ki so bili v čakalnici. Ranjence so nato prepeljali v Karlovac v ondotno bolnišnico, pet ranjenih vojakov pa v vojaško ambulantno.

Največje skrbi povzroča reševalec prvi osebni vagon, ki je povsem izginit v Kolpi. V njem je bilo do 20 potnikov, od katerih so najbrž vsi zgubljeni. Električna centrala v Ozlju je sicer kmalu po nesreči odpela jez, da je odtekla voda, toda kljub temu so se od vagona v Kolpi pokazali le majhni deli koles, ker leži vagon na dnu Kolpe prevrnjen. Reševalci so z dolgimi vesli razbili šipe

Nova mirovna ofenziva v Evropi?

Mussolini se je odpeljal na sestanek s Hitlerjem

London, 17. marca. o. Danes popoldne ob 13.30 je nenadoma odpotoval italijanski ministrski predsednik Mussolini s posebnim vlakom iz Rima proti Milanu. Njegovemu nenadnemu odhodu pripisujejo velik pomen. V različnih političnih krogih poudarjajo, da se je Mussolini podal na sestanek s Hitlerjem. Po vsej verjetnosti bo prišlo do tega sestanka na Brennerskem prelazu, kjer bo Hitler pričakoval Mussolinija. V Rimu so vse te vesti uradno zanikali, nasprotno pa poroča Havasov dopisnik iz Rima, da je zvedel od italijanskih uradnih oseb, da se bo Mussolini na Brennerju razgovarjal s Hitlerjem. Novic o sestanku med Mussolinijem in Hitlerjem v Berlinu niti ne zanikajo, niti jih potrjujejo.

V zvezi s tem nenadnim Mussolinijevim potovanjem poroča Reuter, da je najbrž von Ribbentrop ob svojem obisku v Rimu pripravil ta sestanek. Po drugi strani pa so politiki mnenja, da je zdaj Sumner Welles ob svoji vrnitvi v Rim razložil stališče Anglije in Francije in da bo zdaj imel Mussolini končni razgovor s Hitlerjem, kateremu bo poročal vse, kar mu je povedal Sumner Welles. Ravno zaradi tega so bili nadaljnji razgovori med Mussolinijem in Sumner Wellesom preloženi na ponedeljek in je povsem verjetno, če bo prišlo do sestanka med Mussolinijem in Hitlerjem, da bo Mussolini sporočil Wellesu Hitlerjevo končno stališče.

Današnji »Newyork Times« poroča iz Rima, da je bil napravljen pritisk na Wellesa, naj Združene države posredujejo za mir.

Časopis maršala Balba »Corriere Padano« tudi namigava, da bi Združene države posredovale za skorajšnji mir. Pri vsem tem pa Welles še vedno odločno trdi, da je njegovo potovanje samo informativnega značaja in da ne bo storil nobenih korakov pri nobeni vladi, ki bi imeli namen za kakršnokoli posredovanje.

Zadnje Reuterjevo poročilo pravi, da bo do sestanka prišlo v Innsbrucku ali Münchenu.

Rim, 17. marca. Reuter. Dopisnik »United pressa« v Rimu je izvedel, da se je z Mussolinijem odpeljal na sestanek s Hitlerjem tudi italijanski zunanji minister grof Ciano. Dopisnik pravi, da bo do sestanka prišlo najbrž na italijanskih tleh, vendar pa od italijanskih uradnih krogov ni mogel izvedeti nič točnega o kraju sestanka, še manj pa o razlogu nenadnega Mussolinijevega odhoda na sestanek z nemškim kanclerjem.

Nemški poslanik v Rimu von Mackensen je že včeraj zvečer odpotoval v Berlin.

Rim, 17. marca. j. Italijansko časopisje posveča sedanjemu bivanju in razgovorom Rooseveltovega posebnega odposlanca Sumnerja Wellesa mnogo več pozornosti, kakor pa njegovemu prvemu obisku v Rimu. Italijanski politični krogi pravijo, da

na oknih in otipali z njimi v notranjstveni vagona mehke predmete. Koliko potnikov je pri nesreči izgubilo življenje, bo znano šele tedaj, ko bodo vagon izvekli na suho. Do trenutka, ko to poročamo, se to še ni zgodilo.

Prvi ranjenci

Med težje ranjenimi potniki so tudi naslednji, za katere je bilo že mogoče izvedeti imena: Miroslov Schiller iz Crnomlja, Dragotin Jakovac, trgovec iz Karlovca, posestnik Mirko Pilat iz Jaskova, Stanko Hrovat iz Novega mesta, Vlasta Demšar, učiteljica iz Radovice, Josip Gruđen iz Smarja, Mihael Kuštrin iz Zagreba ter gozdna delavca Marko Borič in Peter Mlinarič.

V Ljubljano je vest o katastrofi prispela v poznih jutranjih urah. Ljubljansko železniško ravnanstvo je takoj poslalo na kraj nesreče reševalni vlak z žerjavi. Ta vlak je odpotoval iz Ljubljane ob 9. iz Zagreba pa so že ob 7 zjutraj odpotali reševalni vlak. Opoldne je odpotoval iz Zagreba tudi zagrebški železniški ravnatelj inž. Terček. Ob pol 4 je prispel na kraj nesreče tudi hrvaški ban dr. Ivo Subašič.

Okrog 50 delavcev je zaposlenih pri reševanju delih. Nekateri od njih čistijo progo, drugi minirajo kamenje in skale, ki so obvisle nad progo, spet drugi pa so zaposleni pri žerjavih, s katerimi bodo skušali dvigniti potopljeni vagon. V popoldanskih urah je prišlo na kraj nesreče mnogo občinstva iz Karlovca, med njimi tudi nekaj svojcev potnikov, ki so se vozili z vlakom. Mnogoča s strahom pričakuje, kdaj bodo dvignili potopljeni vagon, da bo zvedela, kolikim nesrečnejem je postal mrtvaška rakev.

je v evropskem položaju nastopil važen trenutek, ki naj bi odločil o vojni in miru. Posebno pomemben in dosedaj še skrivnosten je bil obisk nemškega veleposlanika v Rimu Mackensena v palači zunanjega ministrstva v trenutku, ko sta se grof Ciano in Sumner Welles razgovarjala. Uradni krogi so izjavili, da do sestanka med Mackensenom in Wellesom ni prišlo, pač pa je imel takoj po končanem prvem sestanku grof Ciano razgovor z nemškim veleposlanikom. Tudi v vatikanskih krogih so mnenja, da bo sedanjí obisk Wellesa v Rimu odločilnega pomena. Dobro poučeni krogi pa trdijo, da je nemški veleposlanik sporočil grofu Ciano nujno in neodložljivo poslanico nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa. O vsebini te poslanice ni nič znanega. Prav gotovo je vse to mrzlično delovanje v Rimu v zvezi s posredovalnimi poskusi, pri katerih naj bi važno vlogo igrale Združene države, Italija in Vatikan. Zato je stopil v ospredje zanimanja obisk, ki ga bo jutri imel pri papežu Sumner Welles. Znano je, da je Nemčija pripravljena stopiti v mirovna pogajanja, pač pa je treba za to dejanje pripraviti še Veliko Britanijo in Francijo. Dobro poučeni krogi sicer pravijo, da odločilnih pogajanj za mir še ni treba pričakovati, ker je vse delovanje diplomatov posvečeno preiskovanju razpoloženja in možnosti, ki naj bi pogajanja za mir omogočila.

zbornice prihaja o pravem času. Danes, ko ustvarjajo izredne razmere na svetu velike težave našim gospodarstvenikom, obstoja potreba ozkega sodelovanja med nami in Romunijo na gospodarskem polju. Razen tega se mora sodelovanje razviti tudi v smeri skupne prodaje in inozemskih tržiščih tako, da bi se izključila medsebojna konkurenca, ki nam ne more koristiti. Nazadnje bi bilo zanimivo proučiti pogoje, pod katerimi bi se dalo skupno kupovati v inozemstvu ono blago, ki ga Romunija in mi uvažamo. Na ta način bi se dala na inozemskih tržiščih olajšati nabava surovin, ki jih je sedaj zaradi mednarodnega položaja in prometnih ovir težko nabaviti. Za tako sodelovanje obstojajo naravni predpogoji in prijateljsko ozračje ter volja na obeh straneh. Najboljše jamstvo za uspeh tega sodelovanja so tradicionalne zveze med obema narodoma. Te zveze bodo našle sedaj še močnejšo osnovo. Naj sreča spremlja nadaljnje delo romunsko-jugoslovanske zbornice v korist obeh narodov.

Napad nemških letal na Scapa Flow

London, 17. marca. o. Uradno poročajo, da je snoči ob 19.40 nemška vojaška eskadra bombardirala Scapa Flow. Eskadrila je štela 14 nemških bombnikov, ki so vrgli veliko število bomb. Ena bomba je zadela angleško vojno ladjo, ter naredila veliko materialne škode in ubila sedem oseb. Več bomb je padlo tudi na kopno, pri čemer je bila ena oseba ubita, več pa ranjenih. Otvorjen je bil ogenj iz protiletalskih baterij. En nemški bombnik je bil sestreljen, več pa poškodovanih.

Jugoslovanska ladja »Slava« (4512 ton) se je potopila danes na odprtem morju nasproti obale Walesa. Več članov posadke je bilo izkrancani na obali.

O priliki katastrofe jugoslovanske ladje »Slava«, ki se je potopila včeraj v bristolskem prel kopu, je izginil član posadke Franjo Haramija. Pokojni Haramija je bil doma, kakor se izve, iz neke vasi v bližini Sušaka.

V zvezi z ukrepi, ki so bili sprejeti po uvedbi obsednega stanja in prekinitvi odnošajev z Nemčijo, je egiptska vlada prepovedala vsakršne objave reklam za nemške proizvode.

Danes je strmoglavilo italijansko pošto letalo na malem otoku Stromboliu. Ubilih je bilo 10 potnikov in štirje člani posadke. Letalo je vzdrževalo doslej stalno potniško službo med Milanom in Tripolisom

Za povečanje medsebojne trgovine in za skupen nastop na tujih tržiščih V Belgradu je bila danes ustanovljena Jugoslovansko romunska trgovinska zbornica

Belgrad, 17. marca. Danes dopoldne je bila v slavnostni dvorani belgrajske trgovinske zbornice ustanovljena jugoslovansko-romunska gospodarska zbornica v Belgradu. Pred začetkom svečanosti sta prispela minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andres, ki je zastopal kr. vlado ter zunanji minister Cincar Marković. Nekaj pozneje je prispela romunska gospodarska delegacija, na čelu z romunskim ministrom za zunanjo trgovino Jonom Cristom. Prisoten je bil tudi romunski veleposlanik na našem dvoru Viktor Cadere ter več članov poslaništva. Slavnosti je prisostvoval tudi turški veleposlanik na našem dvoru Korperler, nadalje so bili prisotni tudi odposlanci patrijarha, vojnega ministra, pravosodnega ministra, belgrajškega župana ter vseh vodečih gospodarskih ustanov in korporacij. Točno ob 10 je prispel v dvorano odposlanec Nj. Vel. kralja polkovnik Milan Kreković, čigar prihod so vsi prisotni toplo pozdravili. Svečanost je otvoril s pozdravnim nagovorom predsednik pripravljalnega odbora Damjan Branković. Na njegov predlog so bile poslane s svečanosti pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vel. kralju Karolu II., Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku ministrskega sveta Cvekoviču in romunskemu predsedniku vlade Tatarescu. Branje brzojavk so prisotni pozdravili z burnim aplavzom. Po pozdravnem govoru predsednika Brankoviča je spregovoril romunski minister za zunanjo trgovino Jon Cristu, ki je dejal:

»Srečen sem, da se nahajam v Belgradu. Pogosto sem prihajal v vašo lepo prestolnico, včasih kot turist, včasih pa kot uradni delegat romunske vlade. Z vseh teh obiskov sem ohranil najlepše spomine o ljubeznivih sprejemih in tradicionalni jugoslovanski gostoljubnosti ter izrazih prijateljstva, ki sem jih vedno našel. Če pogledamo statistiko o zunanji trgovini zadnjih let, lahko ugotovimo, da se nam je s skupnimi napor, ki so bili v skladu z Balkanskim sporazumom, posrečilo dvigniti obseg izmenjave blaga med našima dvema državama. Ne ljubim ravno preveč številke, toda včasih povedo več kakor vse besede. Po romunskih podatkih se je trgovina dvignila od leta 1935, ko je vrednost romunskega izvoza v Jugoslavijo znašala 180.460.000 lejev, na 431.820.000 lejev v letu 1939. Romunski uvoz iz

Jugoslavije se je v istem času dvignil od 45.328.000 na 233.366.000 lejev. Navzile tem lepim rezultatom pa obstojajo še velike možnosti pospešitve medsebojne trgovine. To je razlog, da z največjim veseljem pozdravljam ustanovitev te mešane trgovinske zbornice, ki je poklicana igrati prvovrstno vlogo in tesnejše povezati med seboj romunske in jugoslovanske gospodarske kroge.

Nato je govoril jugoslovanski minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andres, ki je v začetku svojega govora izrazil iskreno željo za prijateljskim sodelovanjem Romunije in Jugoslavije na gospodarskem polju. Zahvalil se je romunskemu ministru za zunanjo trgovino Cristu, da je mogel posvetiti toliko pozornosti razvoju jugoslovansko-romunske zunanje trgovine. »Veselim se tudi, da vidim prisotne številne gospodarstvenike in predstavnike romunskega gospodarskega življenja, ki bodo v neposrednem sodelovanju z nami pomagali, da se gospodarska izmenjava med obema državama zviša in dobi oni obseg, ki bo odgovarjal proizvodnim zmognostim obeh držav. Jugoslovanska zunanja trgovina z Romunijo se je gibala doslej v precej skromnih mejah. Od jugoslovanskega uvoza odpadeta na Romunijo samo dva odstotka, od izvoza pa komaj en odstotek. Jasno je, da ne moremo biti zadovoljni s tako malo zunanjo trgovino z našo sosedo. V interesu obeh držav je, da se medsebojna izmenjava blaga zviša, posebno še, ker obstojajo za to številni predpogoji. Narava je bogato obdarovala tako Romunijo kakor Jugoslavijo. Obe državi razpolagata s številnimi surovinami in drugimi proizvodi za izvoz. Med obema državama obstojajo dobre prometne zveze po železnih in rekah. To so najboljše pogoji za širše sodelovanje na gospodarskem polju. Razlog, da se gospodarsko sodelovanje z Romunijo doslej ni dovolj razvilo, je v tem, da se doslej nismo dovolj med seboj spoznali. Gospodarski krogi obeh držav so slabo obveščeni o medsebojnih poslovnih možnostih. Ne vežejo jih zadostne trgovske zveze, ki obstojajo z drugimi narodi. Naši gospodarstveniki le neradi zapuščajo stare zveze in iščejo nova tržišča. Jugoslovansko-romunska trgovinska zbornica mora to nadomestiti ter dati večji polet gospodarskim zvezam naših poslovnih ljudi. Otvoritev te romunsko-jugoslovanske gospodarske

Danes je bil v Delavski zbornici 4. redni občni zbor ZZZ

»Zahtevamo avtonomno slovensko banovino!«

Člani Zveze združenih delavcev so zahtevali decentralizacijo vseh osrednjih delavskih ustanov

Ljubljana, 17. marca.

Danes dopoldne ob 10 se je v Delavski zbornici pričel IV. redni letni občni zbor Zveze združenih delavcev, ki s svojimi 8500 člani predstavlja najmočnejšo slovensko delavsko organizacijo. Na obnem zboru je bilo prisotnih 51 krajevnih delegacij.

Pričetek zborovanja in pozdravne brzojavke

Pred polno dvorano v Delavski zbornici je zborovanje pričel predsednik g. Fr. Preželj, ki je najprej pozdravil zborovalce in zastopnike oblasti ter prijateljskih strokovnih organizacij. Tako je pozdravil občinske svetnike g. Slapšaka, ki je zastopal župana dr. Adlešiča, zastopnika banskega sveta g. Majeršiča, predsednik »Društva združenih zasebnih trgovskih nameštencev Slovenije« g. Čišnovarja, inž. Koširja, ki je zastopal nameštenski odsek ljubljanske Delavske zbornice, predsednika ljubljanske Delavske zbornice g. Kozamernika in g. Gasarja kot stalnega delegata v centralnem tajništvu delavskih zbornic v Belgradu. Pozdravil pa je tudi g. Zarijo Popoviča, tajnika osrednjega tajništva Delavskih zbornic v Belgradu in glavnega tajnika Jugoslova, ki je prinesel zboru pozdrave predsednika vlade Dragiša Cvetkovića. Nato je predsednik g. Preželj prebral pozdravne brzojavke, ki so prispjele na današnje zborovanje. Tako je prebral brzojavko, ki jo je bil obnem zboru poslal voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošec in ki se glasi:

»Obnem zboru želim mnogo uspehov in vse udeležence lepo pozdravljam. Dr. Korošec.«
Nato je prebral pismo, ki ga je obnem zboru poslal minister za zgradbe dr. M. Krek:
»Občni zbor Zveze združenih delavcev najtopleje pozdravljam. Ne morem biti letos osebno navzoč, ko pregledujete svoje letno poslovanje, a toliko bolj želim, da boste za preteklost s svojimi uspehi zadovoljni, za bodočnost pa, da boste napravili take sklepe in delovni program, kakršni so potrebni, da bo slovenski delavec v naši zvezi dobil najpopolnejšo stanovsko zaščito, ki je mogoča.

Zveza združenih delavcev je danes nesporo edina strokovna organizacija slovenskega katoliškega delavstva. Uveljavila se je razveseljivo. Močna je že. Mlada je in polet ima. Upam, da bo njej uspelo prekusiti slovensko tovarno, rudnik in delavnico, da bo tam najzavednejša naša vojska, ki se bje za krščansko pravičnost in bo vzdrževala slovenski ponos ter ljubezen med nami. To bi bil triumf vaših naporov in žrtv. Želim, da ga dosežete. Najlepše pozdrave vsem! Vaš dr. M. Krek.

Obnem zboru sta poslala pismene pozdrave tudi še načelnik Kmetke zveze g. Brodar in prof. Bitenc iz Celja. Nato pa je prebral predsednik g. Preželj še pozdrav zastopnika predsednika Jugoslova min. predsednika Cvetkovića, tajnika belgrajske Delavske zbornice Ljubomirja Mitčiča.

Zborovalci pošiljajo pozdrave

Z obnega zboru so bile nato poslale naslednje brzojavke:

Predsedniku kr. vlade Dragiši Cvetkoviću, Belgrad: »Delegati IV. rednega obnega zboru ZZZ vam pošiljajo svoje vdane pozdrave za vašo odločno nacionalno socialno politiko.«

Predsedniku senata dr. Korošcu: »Zborovalci IV. rednega obnega zboru ZZZ pošiljajo slovenskemu voditelju in svojem velikemu prijatelju vdane pozdrave.«

Ministru za zgradbe dr. M. Kreku: »Zborovalci IV. rednega obnega zboru ZZZ pošiljajo svojemu prvoborniku in odločnemu sodelavcu vdane pozdrave.«

Škofu dr. Gregorju Rožmanu in škofu dr. I. J. Tomažiču: »Delegati IV. rednega obnega zboru ZZZ pošiljajo obljubo zvestobe Kristusu, svojemu slovenskemu cerkvenemu knezu vdane pozdrave.«

Poslani pa sta bili prav tako pozdravni brzojavki banu dr. Natlačenju in županu mesta Ljubljane dr. Adlešiču.

Vzpodbudni in priznavalni nagovori zastopnikov

Prvi je povzel besedo tajnik centralnega tajništva Delavskih zbornic v Belgradu in glavni tajnik Jugoslova g. Zarijo Popovič. Čestital je ZZZ h krasnim uspehom, ki jih je dozdaj dosegla. Ugotovil je njeno konstruktivno delavnost, ki služi okrepitevi slovenskega naroda in jugoslovanske države. Današnji časi zahtevajo, da dejal, da se v eno fronto strnejo vsi delavci in nameštenci v boju proti pogubnemu rušenju, ki ga skušajo izvajati plačani privrženci tujih ideologij. Našemu človeku je najbližji domačin. Nikdar ne more biti slovenskemu delavcu dražji kitajski kuli, kakor njegov tovariš, ki dela na polju. Današnji moramo za veliki skupni boj proti razdiralnim tujim ideologijam poskusiti zbrati prav vse naše ljudi, tudi tiste, ki so zaradi neugodnih okoliščin in zaradi lažjega vplivanja morda zablodili. Tega pa ne bomo dosegli s silo, ampak z dokazi, kaj je v resnici dobro in kaj slabo. Nekaj novega, vzgojenega moramo prinesiti ne samo zase in za tovariše delavce, ampak tudi za poslodajalce. Močno in odločno moramo nastopiti v tem boju, ker imamo opravka z močnim nasprotnikom, tujim kapitalom, ki favorizira marksiste.

Občni zbor je nato pozdravil predsednik ljubljanske Delavske zbornice g. Kozamernik, ki je ugotovil, da pozdravlja v tem prostoru občni zbor drugič, odkar je Delavsko zbornico prevzela nova uprava. Čestital je Zvezi za dosedanje uspehe. Prav tako je zborovalce pozdravil tudi predsednik »Društva združenih zasebnih in trgovskih nameštencev Slovenije« g. Slavko Čišnovar. Za njim je razvil nekaj jedrnatih, zdravih in odločnih misli zastopnik ljubljanskega župana dr. Adlešiča, občinski svetnik g. Slapšaka. Pozdravila pa sta tudi še inž. Košir kot predsednik nameštenskega odseka Delavske zbornice ter g. Gasar, delegat ZZZ v centralnem tajništvu Delavskih zbornic v Belgradu. Ta je poudaril svoje čvrsto prepričanje, da se bo posrečilo pritegniti v sporazum tudi zastopnike hrvaškega delavstva, tako da bodo jugoslovanske delavske vrste močne in nepremagljive, kakor ena sama odločna vojska.

Izčrpna ter informativna poročila

Strokovni tajnik g. Višnar Drago je v svojem poročilu med drugim povedal naslednje: »V preteklem letu je ZZZ prodrla med trboveljske rudarje, vodilnejša je postala pri KID, važen preokret pa je nastal pri gradbeni stroki, kjer je ZZZ socializem vzel za vodstvo. Zajela pa je tudi tekstilce. Vs akcije, ki jih je bila podvzela, so se ji posrečile. Nadalje je ugotovil, da je ZZZ dala iniciativo za sestanek, ki so ga imeli lani jeseni na banski upravi zastopniki slovenskih stanov z namenom, da bi skupno pregledali možnosti, kako ublažiti draginjo in možnosti, kako bi pomagali najbednejšim. Anketa je uspela. Prva posledica te konference je bila, da se je približno 25.000 tekstilnim delavcem zvišala plača najprej za 10%, v mnogih podjetjih pa celo za 20%. Važen uspeh je ZZZ dosegla brez dvoma tudi za sezone delavce. Z energično intervencijo je dosegla v Borzi dela, da bodo sezonski delavci v mrtvi sezoni do 15. marca prejeli prvo polovico, po njihovem članstvu jim pripadajoče podpore, po 15. marcu pa drugo polovico. Na terenu je v preteklem letu sklenila 22 kolektivnih sporazumov in pogodb, od teh sama 9. Stavke v preteklem letu nismo imeli nobene. Dokaz, da ZZZ že z intervencijo zdaj, ker je tako močna, lahko doseže to, kar je morala prej s štrajkom. V četrtem letu svojega obstoja je ZZZ dobila večino zaupnikov, in sicer od 1904 jih je dobila več kot tretjino, namreč 665, med tem ko so jih socialisti dobili le 461. JSZ 243, NSZ pa 366. Zlasti sijajen je bil njen uspeh na Jesenicah, kjer je napredovala za 256 glasov. Nato je g. Višnar navajal še druge podrobnosti uspeha.

O organizacijskem delovanju ZZZ v preteklem letu je govoril g. Breznik Albin, ki je povedal, da je organizacija spet ustanovila precej novih podružnic, in sicer 15. Članstvo je v 10 mesecih naraslo za več kakor 2000, tako da ga je danes že brez viničarjev okrog 9000. V podrobnem je nato govoril o organizacijskem delu v posameznih krajih in okrožjih. Navedel pa je tudi število dopisov, ki so šli skozi tajništvo in katerih število je pokazalo velik porast.

Predsednik g. Preželj je v svojem izčrpnem in izredno jedrnatu ter pregledno sestavljenem poročilu podal nekaj bilance o tisku, o taborih, o delavski mladini, o Jugoslova, o socialnih ustanovah in o delu za dejansko uveljavljanje socialne zakonodaje v preteklem letu. Ugotovil je tudi, da je organizacija v preteklem letu tako lepo napredovala le zato, ker je med člani vladala najlepša sloga. Izjavil je, d v prihodnjem poslovnem letu ne bo več stal organizaciji na čelu, dasi bo z isto voljo in pripravljenostjo deloval kot pobornik in prvi liniji kakor je deloval kot predsednik. Dejal je, da je potrebno, da na čelu delavske organizacije stojijo delavci in da jo upravljajo delavci in nameštenci, prav kakor to velja veličastna okrožnica »Quadragesimo anno«, ki pravi, naj delavsko organizacijo upravljajo delavci. Za predsednikom g. Prežljem je spregovoril še duhovni vodja ZZZ g. Križman, ki je povedal, da je na svoji zadnji konferenci, ki jo je vodil škof dr. Gregorij Rožman, duhovščina ugotovila, da pisanje »Delavske pravice« in voditelj Jugoslov. strokovne zveze ni mogoče smatrati za krščansko, ker je v svoji nazornosti dvolična.

Sledilo je še poročilo nadzorstva, ki ga je podal delavec Tobačne tovarne v Ljubljani g. Maks Hvalec.

G. Jože Langus je nato predlagal izpremembo pravil, ki je imela najvažnejše točke v tehle novih določilih: Namesto dosedanjih osmih odbornikov in namestnikov jih bo v bodoče 12. V ožji odbor naj se prične še en član, da jih bo šest. Funkcija naj v bodoče ne traja tri leta, ampak eno leto. Sprememba pravil v posameznih členih je bila sprejeta soglasno.

Nato je občni zbor sprejel naslednjo resolucijo:

Resolucija

Zastopniki slovenskega delavstva, zbrani na IV. rednem obnem zboru Zveze združenih delavcev v Ljubljani, soglasno zahtevamo:

1. Izvede naj se takoj dokončana preureditev države z avtonomno slovensko banovino z enakimi kompetencami kakor jih ima hrvaška banovina. Le lastna banovina s širokim delokrogom more prav zaščititi socialne interese slovenskega delavstva.

2. Izvede naj se decentralizacija delavskih socialnih zaščitnih ustanov: Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, Osrednjega urada izseljenkega komisariata. Izvrši naj se reorganizacija Borz dela tako, da bo decentralizacija v tej ustanovi obenem zavarovan tudi zadosten vpliv delavstva. Z zakonom naj se takoj uveljavi zagrebški sporazum o preureditvi Centralnega tajništva delavskih zbornic in Skupni urad delavskih zbornic kraljevine Jugoslavije.

3. Država naj nemudoma začne demontirati v svojem lastnem delokrogu kapitalistični družabni red in kapitalistično gospodarstvo ter naj na njegovo mesto začne uvajati narodno stanovsko.

4. Država naj uvede družinske plače, ki bodo omogočale pravno zdrave družine in neovirano narodno rast.

5. Vsa delavsko-zaščitna zakonodaja, ki velja za privatna podjetja, naj se brespogojno uveljavi tudi za vsa državna podjetja.

6. Država naj posveča vso pažnjo izvajanju že obstoječe socialne zakonodaje ter naj pomanjkljivosti v njej izpolni tako, da bo delavski stan zavarovan pred kakršnimkoli zlorabljanjem. Zato naj:

a) s strogimi sankcijami zaščiti delavske organizacije in funkcionarje teh organizacij pred izigravanjem in terorjem podjetništva.

b) Obratne zaupnike bolje zaščititi. Njihova funkcija doba naj traja vsaj tri leta. Starešina obratnih zaupnikov v podjetjih iznad 800 delavcev naj bo dela oproščen, da bo mogel svojo funkcijo uspešno opravljati.

c) Sklepanje kolektivnih pogodb naj bo obvezno za vsa podjetja, v katerih to zahteva nad polovica delavstva.

d) Izboljša naj se bolniško zavarovanje predvsem glede izpolnitve zdravniške službe. Člen 219 o. z. naj se razširi na vsa podjetja. Uvede naj se obveznost socialnega zavarovanja za viničarje in poljedelske delavce.

d) Strogo naj se izvaja in se še dopolni zakon o prepovedi dela ob nedeljah in praznikih.

e) Uredba o minimalnih mezdah naj se razširi na vse stroke delavstva. Minimalne mezde naj se zvišajo na zadostno višino. H kontroli o izvajanju tozadevne uredbe naj se pritegnejo delavske socialne institucije.

f) Pri vseh okrajnih načelnstvih naj se postavi posebne referente Inspekcije dela za kontrolo nad izvajanjem socialno-zaščitne zakonodaje.

g) Organi delavske zbornice naj dobijo značaj pomožnih organov Inspekcije dela s pravico pregledovanja obratov in njihovega poslovanja, v kolikor to zahteva kontrola nad izvajanjem delavsko-zaščitne zakonodaje.

7. Brezposelnemu delavstvu nas se posveti več skrbi. Podpore Borze dela naj se izplačujejo vsem brezposelnemu delavstvu brez razlike ali se sezonsko ali ne. Formalnosti pri izplačilu podpor naj se čimprej poenostavi, da izgine iz Borz dela tipični birokratizem.

Resolucija je bila sprejeta z navdušenim odobravanjem in ploskanjem.

Akademski pevski zbor med Mariborčani

Maribor, 15. marca.

Brez dvoma je koncert Akademkega pevskega zbora za Maribor kulturni dogodek, ki zapusti največji vtis v naši slovenski javnosti, dogodek, o katerem se govori še dolgo potem. Koncerti, ki jih zbor prireja vsako leto v našem mestu, pa niso pomembni mejniki iz glasbeno-kulturnega vidika, ampak tudi iz vidikov naših narodnih čustev in občutenj, saj živimo na skrajnem severu, kjer nam je od časa do časa potrebno, da pride nekdo in nam prinese nekaj, kar je res našega in iz česar si gradimo za v bodoče.

Zbor si je s svojim krasnim predvajanjem naše pesmi pridobil toliko prijateljev, da je dvorana vedno zasedena do zadnjega kotička. Tudi za ta koncert je bilo zanimanje izredno veliko in so bile vstopnice razprodane že tri dni pred koncertom, in tisti, ki so odlašali do zadnjega dne, so morali oditi praznih rok. Že to nam pove, kako veliko zanimanje je vladalo, ker redko se zgodi, da bi bile vstopnice razprodane že nekaj dni prej.

Prihiti so tudi znanci z dežele in drugih krajev, da zopet enkrat slišijo dovršeno petje, kajti kdor je APZ slišal enkrat, se ne more ubraniti skušnjam, da ne bi pohitel na vsak njegov koncert. Na današnjem koncertu smo opazili mnoge odlične: mariborskega vladiko dr. Jožeta Tomažiča, župana dr. A. Juvana, zastopnika poveljnika mesta polkovnika Petra Kilerja, okrajnega glavarja dr. Šiško in druge.

Precej po osmi uri, ko je bila dvorana čisto zasedena, so začeli korakati na oder pevci, burno pozdravljeni od občinstva. Za njimi je prišel, prav tako burno pozdravljen, njihov dirigent g. France Marolt. Dvorana je pevce sprejela prisrčno, brez kakve visoke leteče — in se nikakor ni mogla pomiriti. Šele na odločno dirigentovo kretnjo, da

Volitve in novi odbor

Nato so bile volitve novega odbora, pri katerih je bila sprejeta kandidatska lista, kakor si jo je bil zamislil stari odbor.

1. Jonke Jože, urarski pomočnik, Ljubljana, Rožna dolina c. IX/7. — 2. Langus Jože, magistratni uradnik, Ljubljana, Einspillerjeva 22. — 3. Jesih Adolf, rudn. strugar, Trbovlje 111. — 4. Pirih Milko, diplom. tehnik, Ljubljana, Galetova 13. — 5. Arčon Julij, uradnik OUZD, Ljubljana, Kosova 8. — 6. Grebenšek Slavko, uradnik OUZD, Ljubljana, Pleteršnikova 16. — 7. Kralj France, tramvajski delavec, Ljubljana, Rudnik 81. — 8. Jemc Franc, tob. delavec, Ljubljana, Knezov Stradon 60. — 9. Govše Avgust, papirn. delavec, Zg. Kašelj 72. p. D. M. v Polju. — 10. Berčič Mirko, tekstilni delavec, Kranj - Strazišče 250. — 11. Markič Matej, kovinar, Jesenice - Strahinji 54. p. Naklo. — 12. Obrč Anton, lesni delavec, Smarje 15, p. Sevnica. — 13. Košnik Jože, viničar, Ljutomer — kot zastopnik Strokov. zveze viničarjev.

Po slučajnostih je bil nato v dvorani Delavske zbornice predvajan še izredno zanimiv, 400 metrov dolg film o postanku in razvoju Zveze združenih delavcev. Nato pa so se delegati razšli, zadovoljni in veseli, da so člani tako močne, tako složne in tako delovne organizacije.

se prične resno delo, se je dvorana umirila. Zasedli so prvi akordi po dvorani in se razšli po dvorani. Takoj se je videlo, da so peveci sprlo zelo akustične dvorane že po prvih zvokih bili »notri«. Krasna akustika, slavnostno in navdušeno razpoloženje je takoj ustvarilo tišto prijetno domačnost in prisrčno vez med občinstvom in pevci. Odveč bi bilo pripovedovati, s kakšno točnostjo in dovršenostjo je zbor odpeel vse pesmi. Dirigent gosp. France Marolt je dirigent izrednih zmoglosti in si jajej interpret ter med nami gotovo nima vrstnika. Po končanem prvem delu se je vslo z galerij na pevce cvetje in po končanem koncertu občinstvo kar ni hotelo s sedežev. Hotelo je še nekaj in zbor je moral dodati še Adamičovo »Zdravice« ter Hajdrihovo »Od Urala do Triglav«. Te dve pesmi sta povsem vzgali in vihar navdušenja kar ni hotel ponehati.

Zbor je letos podal našo čitalniško pesem, ki večinoma še niso bile izvajane ter si jih je mogel človek privoščiti samo na klavirju, ki pa seveda nimajo tistega učinka kakor že jih sliši v vokalni izvedbi, zlasti pa v taki izvedbi kakor nam jih je dal APZ. Pesem »Rožmarin« se je najbolj približala našemu narodnemu izrazu in krasnih disonancah smo živo občutili bolečino in obči protest proti tistemu splošnemu zlu. Veselo razpoloženje in premišljevanje prijateljev vinske kapljice je ustvarila »Majolika«. Velikega misleca človeštva in njegove zadnje trenutke smo doživljali v »Sokratovi smrti«, silo in mogočnost pa v »Atila in ribič«.

Vsaka pesem, vsaka nijansa, vsako razpoloženje je bilo tako dovršeno prinešeno, kakor smo bili doslej navajeni od zbora, ki je tudi s tem koncertom dosegel popoln uspeh in potrdil svoj sloves, ki ga uživa.

Ljubljana od včera do danes

Izredno lepo vreme, ki je vladalo nad slovensko zemljico včera in predvčerajšnjim, se je obdržalo tudi še od snoci na danes. Že navsezgodaj se je na jasno nebo prismetalo zlato sonce, ki je napovedalo krasen spomladanski dan, gorak in prijeten. Na nebu ni bilo niti najmanjšega oblaka, tako da je sonce postajalo brez ovire vedno močnejše, zlasti še, ker ni od nikoder hotelo biti vetra. Tako vreme je seveda ljudi zabilo pod milo nebo. Toliko sprehajalec kakor jih je bilo danes povsod v mestni bližini, že prav gotovo ni bilo od lanske pomladi. Pregorko je postajalo, človek bi si najrajši slekel zimsko suknjo. Pa prav to ni bilo dobro znamenje za vreme prihodnjih dni. Dan je bil prelep, da bi se mogel ta značaj ohraniti še kaj dalj časa. Premočna gorkota je prihajala z juga in zahoda in jug nam bo lepo vreme prav gotovo pokvaril, nemara že v najkrajšem času. Za to dejstvo govori tudi najvažnejše znamenje: proti večeru se je na zahodni strani začela nenadoma kaliti in gostiti tenka belkasta plast, ki se je bila pojavila v zgodnjih popoldanskih urah. Vedno tesnejša je postajala, napravili so se pravi temni, sivi oblaki, ki so svoje prednje strže v obliki belih, široko razpreženih štrn potisnili visoko na nebo. In proti večeru so se te štrne začele gostiti vedno hitreje, dokler se končno niso spojile v eno samo veliko oblako zagrinjalo. Če ponoči ne bo severa, potem se lahko zanesemo, da bomo že jutri spet dobili deževje.

Cvetna nedelja v našem mestu

Današnja cvetna nedelja je bila prav prijetna, ker je bila tako sončna in gorka. Po mestu si dopoldne povsod srečaval ljudi, zlasti otroke, ki so se z lepo okrašenimi butarami in z oljčnimi vejicami vračali od mase na domove. Pogled na pisani gaj butar in oljk v cerkvah je bil imeniten. Posebnost so imeli na Viču, kjer so v cerkev fantje z Brda prinesli ogromno butaro.

Popoldne v mestu na ulicah ni bilo mnogo ljudi. Kdor je le utegnil, jo je pobral v bližnjo okolico, na krajsi sprehod. Vsa mestna sprehajališča, Grad, Golovec in Rožnik so oživila, povsod je bilo dosti ljudi. Izrednega obiska pa je bila to nedeljo deležna seveda spet Smarna gora. Današnja nedelja je potekla res v znamenju prvega spomladanskega dne, čeprav ga koledar še ne kaže.

Z jutrišnjim dnem pa že stopamo v resnobni veliki teden, ki je srčna priprava na velikonočne praznike.

Trafikanti upajo na boljše čase

Seveda, če jim bo zvišana provizija pri prodaji tobanih izdelkov.

Menda ni treba poudarjati, da so trafikanti veliki reveži, saj je to znano vsakomur, ki ve, da znaša njihova provizija pri prodajanju tobanih izdelkov komaj 5%, pri prodaji vžgalic in kolek pa samo 2%. Zaradi tega se trafikanti, ki so organizirani v svojem društvu, bore na vse kriplice, da bi se ta provizija zvišala. Lani je bila akcija za povišanje provizije že tako daleč, da so vest o zvišanju provizije prinesli že mnogi inozemski listi. Toda menda je zavlačevanja te reči kriva vojna ali banovina Hrvatska ali še kaj drugega; dejstvo je, da do danes provizija trafikantov še ni bila zvišana.

Združeno trafikantov za Slovenijo je imelo danes popoldne pri Mikliču svoj redni občni zbor, ki so se ga udeležili tudi delegati z dežele in iz Zagreba. Z zborovanja so bile odposlane udanosti

na brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. ter pozdravni brzojavki finančnemu ministru dr. Šuteju in pa upravniku državnih monopolov dr. Markoviću. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen zagrebški delegat Pintarić Tevta. Poročila o delu odbora so podali predsednik Kladnik, tajnik Preša in blagajnik Jerman.

Iz poročil o delovanju odbora je razvidno, da je šlo glavno prizadevanje odbora za tem, da bi se zvišala provizija pri prodaji tobanih izdelkov. Toda zaenkrat odbor v tem ni še povsem uspel, dosegel pa je obljubo finančnega ministra, da bo letos stvar gotovo urejena. Med nadaljnjimi težavami, s katerimi se bore trafikanti, je na prvem mestu tlitapstvo eksportnih cigaret, ki jih zadnje čase kadilci zelo obrajtajo. Glede tega so trafikanti dosegli, da se te cigarete ne bodo več izdelovale. Prodane bodo le še one, ki so po skladiščih. Trafikantje se nadalje prizadevajo, da bi monopolna uprava dala spet v promet vrečice za zavijanje cigaret, kajti zdaj morajo nositi te stroške trafikanti sami. Uprava pa se temu izmika, češ, da bi potem tudi ona imela večje stroške, pač pa je v nadomestilo za vrečice dala v promet zavojčke po 10 »Morava«. — Med trafikanti pa se tudi pojavlja nelojalna konkurenca, ki jo je treba odločno pobijati. Dogodilo se je n. pr., da je trafikant poklonil študentu, ki je prišel kupit 500 dinarski kolek za diplomu, škafličko »Morava«, tako da je namesto 10 din zaslužil samo 3 itd. Težave so tudi z organiziranjem trafikantov. V vsej državi je okrog 35.000 trafik, od katerih pa je le nekaj tisoč organiziranih. Se najboljša je organizacija v Sloveniji, kjer je včlanjenih v trafikantskem stanovskem društvu 80% vseh trafikantov. Slovensko združenje šteje 520 članov in članic, to je samostojnih trafikantov.

Po poročilih odbornikov je bila sprejeta razrešnica odboru, naker je bil soglasno izvoljen novi odbor, v katerem so Kladnik, Preša, Lunder. Novak Marjanca in Jernej, Alčin Izabela, Trebušak, Jerman, Košak Štefka, Hafner Anica, Pohar, Sušteršič Marija in Langaf. Po slučajnostih, pri katerih je padlo več koristnih predlogov, je predsednik zborovanje zaključil.

Jetika terjala novo mlado življenje

Davi ob 4 je v ljubljanski splošni bolnišnici po daljšem bolehanju izdihnil gosp. Karl Kieslich, profesor na III. državni realni gimnaziji za Bežigradom. Njegovo mlado življenje je podleglo zavratni morilki jetiki, ki si jo je nakopal v južnih krajih. Pokojnik je bil doma v Studencih pri Mariboru in se je po srednješkoli maturi vpisal na ljubljansko univerzo, kjer je z odličnim uspehom končal germanskiško skupino na filozofski fakulteti. Pred nekaj leti je nastopil svojo prvo službo na bežigradski gimnaziji. Pokojnik je bil blaga, mirna duša in so ga spoštovali ter cenili vsi, ki so ga poznali, tako njegovi bivši in sedanji tovariši, kakor tudi mladina, ki mu je bila zapupana v vzgojo. Tрупlo pokojnika bodo v torek, 17. t. m. ob 11 dopoldne prepeljali do cerkve sv. Krištofa, kjer ga bodo naložili na avto-furgon in ga odpeljali v Studence pri Mariboru. Tam ga bodo v sredo položili k večnemu počitku na domačem pokopališču.

Karlu Kieslichu naj bo ohranjen časten spomin! Naj mu sveti Večna luč, težko prizadetim svojem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Radi dolžine filma predstave danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri ob 10.30 (znižane cene) ob 14.30, 16.45 19. in 21.15 uri

Ponedjeljak, 18. marca: BELGRAD: 20 Spevo-
igra. — ZAGREB: 20.30 Cimbale. — BRATISLAVA:
19.30 Slovaške narodne. — PRAGA: 17.15 Dvořá-
kov kvartet; 19.30 Smetanova komična opera »Dve
vdovici«. — SOFIJA: 20 Simf. konc. — BEROMÜN-
STER: 21 Izzeljska oddaja. — BUDIMPEŠTA:
20.10 Operni orkester. — BUKAREŠTA: 20 Ro-
manska glasba. — STOCKHOLM-HÖRBY: 19.50 Ka-
baret; 21 Angleska glasba. — TRST-MILAN: 21
Simf. konc. — RIM-BARI: 21.20 Plesna glasba. —
FLORENCA: 20.30 Variete. — SOTTENS: 20 Ork-
in vok. koncert.

»Iztrennimo naš narod popolnoma«

Lepo uspelo treznostno zborovanje v frančiškanski dvorani

Ljubljana, 17. marca.

Štiri resolucije

Dasi cvetna nedelja ni povsem primerna za zborovanja — prihodnje leto bo to zborovanje na začetku treznostnega tedna, na tiho nedeljo — je bila udeležba zadovoljiva. Predsednik I. Kalan je poudaril, da je ta shod, s katerim zaključujemo treznostni teden, znamenit zato, ker je ta teden in ta dan mejnik v zgodovini našega naroda, v kolikor se tiče njegove treznosti. S tem se začenja nova doba intenzivnega, vztrajnega dela za stizenje našega naroda, dokler visoki cilj ne bo popolnoma dosežen.

Zborovanje je potekalo s svojo navzočnostjo prevz. g. škof dr. Rožman, g. bana je zastopal član prosvetnega oddelka g. prof. Silvo Kranjc, g. mestnega župana občinski odbornik dr. Debevec. Zborovanja se je udeležil tudi g. Kosi, načelnik socialnega oddelka. Zastopnika gg. bana in župana sta zbor pozdravila in obljubila, da hočeata banska uprava in pa tudi mestna občina nuditi temu tako potrebnemu gibanju vso pomoč, ki jo v svojem delokrogu moreta.

Prvo predavanje je imel primarij dr. Meršol: »Alkoholizem in zdravje«. Predavanje je imelo dva dela: znanstveni in praktični. Govorniku se je videlo, iz kako globokega prepričanja mu prihajajo besede. V govoru razvite misli so tako prave in zdrave, predlogi tako pametni, da se te misli morajo probiti širšemu občinstvu.

Prof. Etlin Boje je vzel alkoholizem za narodnega stališa. Tudi v njegovem predavanju moramo ločiti teoretični in praktični del. H koncu je nasvetoval toliko praktičnega, da tudi to predavanje ne sme izdoneti v dvorani, ampak ga je treba objaviti.

Kot zastopnik mladine je govoril akademik Poženel. Kakor na poziv prvih dveh govornikov se je odzval z zagotovilo, da mladina želi storiti za narod nekaj velikega, zato hoče delati za njega stizenje, in zato predvsem sama dati dober zgled ter živeti vzdržno. Ker je le v združenju moč, zato je treba treznostno mladino organizirati, da bo tvorila krepko falango proti razdirajočemu alkoholizmu.

K sklepu je razveselil zborovalce s svojim nagovorom prevz. g. škof. Izrekel je dobro misel, naj bi slovenski narod ne obhajal samo treznostnega tedna, ampak tudi treznostno leto. Poudaril je neizmerno važnost treznosti za moralnega stališa in podal nekaj praktičnih nasvetov, kako naj bi ljudstvo namesto alkohola sadje uporabljalo kot jed, marmelado itd.

Dasi bi se na treznostnem zborovanju lahko postavilo tisoč resolucij, če bi se hoteli spuščati v podrobnosti, vendar so le glavne potrebe in želje povzeli v štiri resolucije, ki naj bodo podlaga za nadaljnje delo. Naslovljene so na štiri važne cinitelje: na ves narod, na vlado, na organizacije in gospodarstvenike. Resolucije, ki jih je prebral akademik Jan, se glase:

1. Ves narod slovenski se poziva, naj obrne vso pozornost na alkoholizem, ki ga kvari in uničuje v zdravstvenem in gospodarskem, verskem in pravem oziru, ruši družine in zastruplja narod. Naj skrbi in dela z vsemi primernimi sredstvi, da ozdravi od te stare vkoreninjene bolezni. Delo za treznost ni stvar nekaterih posameznikov, marveč zahteva vsega naroda, oziroma njega voditeljev.

2. Vse naše verske in kulturne organizacije se opozarjajo, da se z vso resnobo bavijo s tem vprašanjem in ga skušajo po svoje reševati, ker delo za gnetni in pravni dvig naroda iz močvirja alkoholizma je prvo in najpomembnejše kulturno delo. — Mladinska, športna in telovadna društva se pozivajo, da uvedejo pri svojih članih obvezno abstinenco.

3. Naša vlada se poziva in naproša, naj temu vprašanju posveča vso pozornost; saj alkoholizem ruši vse blagostanje ljudstva, ki ga vlada sicer pospešuje. Vsi torej od svoje strani ukrene vse, da se narod stizen, ker privatno delo brez podpore oblasti ne more uspevati. — Banska uprava se naproša, da osnuje referat za pobijanje alkoholizma in ustanovi v Ljubljani ambulatorij (posvetovalnico) za alkoholike.

4. Naši gospodarstveniki se naprošajo, naj proučujejo vprašanje, kako v sklad spraviti treznost ljudstva s koristjo, ki mu jo prinaša vinogradništvo.

Predsednik je omenil, da je pretekli teden deputacija »Društva treznosti« izročila gospodu banu obširno spomenico, v kateri našteva vse želje na bansko upravo, v čem naj bi ta pobijala alkoholizem in delala za stizenje naroda, ne da bi bilo naše vinogradništvo s tem kaj oškodovano. Pet oddelkov banske uprave je pri tem prizadele: prosvetni (vzgoja), socialni (zdravstvo), kmetijski (gospodarstvo), obrtni (gostilne) in upravni (policija). Posebno vlogo pa je še izročilo prosvetnemu oddelku, kjer se našteva, kako in kaj naj dela šola za treznost mladine in naroda. — Društvo bo tudi nadalje delalo na to, da se vse te upravičene želje in prošnje dejansko uresničijo.

Za sklep je predsednik znova poudaril, da je in mora biti ta teden in ta dan začetek nove dobe treznostnega dela, dokler se cilj ne doseže. Finska nam je zgled, kaj se da z resnim in vztrajnim delom doseči. Njen zgled posnemati, to je odločna volja vodstva treznostnega gibanja.

Zagreb, 17. marca. Danes je na tretji dan svojega obiska britanski poslanik g. Campbell dopolnil pregledal zagrebško okolico in se je delj časa sprehajal po okoliških poteh. Popoldne je prišel na Rebro, kjer ga je pričakoval mestni komisar Mato Barčević, ki ga je obdržal tudi na kosilu. Na kosilu so bili tudi dr. Maček, nadškoj dr. Stepinac, generalni konzul g. Crabb, armadni poveljnik general Nedeljković, pomočnik bana dr. Krbeč, podpredsednik HSS dr. Košutić in drugi. Pri kosilu je g. Barčević pozdravil g. Campbell.

»N' mav čez izaro«

In zopet beseda o slovenščini na Koroškem

Zadnji »Kor. Slovenec« podaja nekaj misli o pomenu slovenščine in pravi med drugim: »Naša javna šola je nemška. S prvim šolskim dnevem je naša mladina deležna izključno nemškega pouka. Svoje osnovno znanje si privaja samo v drž. jeziku. Tovrstno učno metodo, pri kateri se učitelj s prvo šolsko uro poslužuje dosledno samo enega, učencem bolj ali manj tujega jezika in se prav nič ne naslanja na učenec poznano materinščino, ocenjujejo moderni nemški vzgojitelji kot najuspešnejši način jezikovnega šolanja. Mi smo spet skromnega mnenja, da je znanje državnega jezika za vse državljane Velike Nemčije nedvomno nujno potrebno, a za mlado notranjo rast ni nič manj važno poznanje materinščine in njenih kulturnih zakladov. Nemške narodne manjšine, ki krepko vztrajajo na nemškem elementarnem pouku, pravilnost našega mnenja potrjujejo.

Zahtev po upoštevanju slovenskega jezika v šolstvu naše mladine ne bomo nikdar opustili. Tudi v bodoče ostanemo jedro naših kulturnih teženj. V kulturnem svetu je izpričana pravica otrok do zadostnega znanja materinega jezika. Načelno te pravice pač nihče ne bo kratil, komur je dobrobit mladega rodu resnično pri srcu. Znanje materinega jezika je predpogoj otrokovih zdrave osebnosti rasti. Znanje slovenskega jezika pa je hkrati velikega praktičnega pomena.

V naši veliki državi se v zadnjem času polaga velika važnost na to, da bi se Nemci učili slovenskih jezikov. Na nemških visokih šolah poučujejo velike slovenske jezike in že tekmuje ruščina z angleščino. V nemških mestih se odpirajo tečaji za ta ali drugi slovenski jezik. Tudi ni slučaj, če nemške radijske postaje podajajo svoja poročila domala v vseh slovenskih jezikih.

Nam Slovincem je naš materni jezik položen v zibelko. Četudi ga sedanja ljudska šola ne neguje, vendar polagamo veliko, zelo veliko važnost na to, da se bodo naši otroci vsaj doma in v naših prosvetnih organizacijah učili lepe, čiste slovenščine. Tako jim posredujejo zaklad, ki jim zna biti nekoč zelo dobrodošel in dragocen. Nikakor ni več čas za to, da bi se iz neke krajevne kratkovidnosti ali malomarnosti zadovoljevali z neznatnimi drobci neke »vindišprah« ali z znanjem preprostega slovenskega narječja. Taka kratkovidnost in nemarnost bi se kedaj lahko bridko maščevala.

Koroški drobiž

V Št. Jakobu v Rožu so pokopali častiljivega slovenskega rojaka Jožeta Božiča. »Kor. Slov.« mu izreka v slovo: »Kdor bo pisal kroniko rožanskega Št. Jakoba, ne bo mogel mimo imena Jožeta Božič, p. d. Bosermana v Kotu. Treh zelo pomembnih narodnih kretov se je rajni udeležil: Ko sta župnik Fugger in Brešanov Nandje dvigala iz vode nobeljenca — slov. kulturno društvo »Kot«, je botril narodnjak Božič Jože; sam je krestil ob prisotnosti tedanjih korenjakov Štikra, Martinjaka, Habnarja,

trening tudi ni mogel škodovati. Grafiki so pokazali nekaj prav lepih in nevarnih potez, vendar je bil Jadran v celem odločno močnejši in boljši ter je tudi popolnoma zaslužen zmagal s 3:1.

SK Olimp : SK Železničar (M.) 2:5 (2:4)

Celje, 17. marca. Ob lepem vremenu sta danes moštvi domačega Olimpa in mariborskega Železničarja odigrali nogometno tekmo. Obema moštvoma se je poznal zimski počitek, dasiravno je bila tekma zelo živahna. Gostje so izvajali lepo in povezano igro ter so bili tehnično znatno boljši kot domačini, ki so pa igrali z veliko poštrevnostjo. Zmagali so upravičeno gostje. Tekmo je sodil sodnik Preisinger prav dobro in nepristransko. Gledalcev je bilo približno 200.

Občni zbor SK Jugoslavije

Celje, 17. marca. Dopoldne je imela SK Jugoslavija svoj redni letni občni zbor v dvorani Delavske zbornice. Iz poročila se je ugotovilo, da je klub delal, kolikor so mu pač razmere dopuščale. Priporočila moramo, da se SK Jugoslavija nahaja v težkem položaju, ker nima svojega igrišča. Igrišče je izgubila takrat, ko je mestna občina parcelirala del svojega zemljišča, na katerem je SK Jugoslavija imela svoje igrišče, ki si ga je uredila z lastnimi sredstvi. Drugi del zemljišča, na katerem se nahaja zasilno igrišče SK Jugoslavije za vaje, je last g. Westna iz Celja, ki ga velikodušno prepušča klubu. Pomanjkanje igrišča zelo ovira klubovo delovanje.

Prvenstvo Maribora v rokoborbi

V petek in včeraj, v soboto, je bilo v Mariboru prvenstvo Maribora v rokoborbi za posameznike. Priredil ga je SSK Maraton. Namen tekmovanja je bil, da si Maribor že v začetku leta izbere najboljši rokoborci, ki bodo potem v letošnji športni sezoni nastopali barve našega mesta. Tekmovanje je pokazalo, da ima Maribor zelo lepo število rokoborcev. V nekaterih težah so tekmovalci tako izenačeni, da je odločil zmagal slučajen hiter prijem. Predvsem je to opaziti med lažjimi in mlajšimi tekmovalci. Za nastope mariborske reprezentance bo potrebno se atlete nadzirati pri vajah ter vedno vršiti izbiro.

Predtekmovanja so bila v petek zvečer v telovadnici Maratona v Slomskovi meščanski šoli, sredi pa so prišli pred občinstvo le finalisti. Snodnje tekme so bile v dvorani Zadrudne gospodarske banke ter so jim prisostvovali zelo številni gledalci. V opravičilo, da je priredil Maraton tekme ravno ob priliki koncerta, ki ga je imel v našem mestu Akademski pevski zbor, moramo poudariti, da so vsi poznejši termini za mariborske rokoborce popolnoma zasedeni, ter je bila to edina prilika, da se tekmovanje izvede pred javnostjo.

Tehnični rezultati so bili sledeči: V bantam kategoriji (do 56 kg) sta se borila mladi Tašler (M) in Urankar (M). Zmagal je Tašler s tušem v 16. minuti. Urankarju se pozna, da je komaj odslužil svoj vojaški rok.

V peralovski kategoriji (do 61 kg) so se borili trije enakovredni nasprotniki, ki so vsi odlični tehnici. Po ostrih borbah je zasedel prvo mesto Dolinšek Ludvik (M), drugo mesto Lepenik Friderik (PSK), tretje mesto pa Dolinšek Maks (M), ki pa vidno napreduje.

V lahki teži (do 66 kg) sta nastopila spet samo dva Maratonca, Babič in Robič. Babič je Robiča položil v 9. minuti na lopatice.

V polsrednji (welter) teži (do 72 kg) je zasedel prvo mesto Kozic (PSK), drugo Vobič (M), tretje Ules (M).

V srednji kategoriji (do 79 kg) je prvi državni reprezentant Ivančič (M), drugi Blatnik (M), tretji Verbošt (M); temu se pozna zadnja bolezen, ki je bivšega državnega reprezentanta spravila zelo iz forme.

V polteški kategoriji (do 87 kg) je bil zmagovalc Fiser (PSK) nad Orešnikom (M) s tušem v 8. minuti.

V teški skupini (nad 87 kg) je zasedel prvo mesto stalni mariborski in večkratni državni reprezentant Ivan Pircher (PSK) pred načelnikom slovenske tekoatletske zveze Vidicem (M).

Tekme je vodil zvezni sodnik Friderik Šapec, ki se je izkazal kot eden naših najboljših in objektivnih sodnikov. Vidi se, da je Maribor sedaj tudi v pogledu sodniškega kadra za težko atletiko zadnje čase veliko pridobil ter razpolaga sedaj z izkušeniimi sodniki, dočim jih je moral poprej vabiti iz Zagreba. V sodniškem zboru so bili predsednik SSK Maratona ing. Lah, predstavnik PSK Jazbinšek, zastopnik Slovenske tekoatletske zveze Leopold Matela, kot stranska sodnika sta bila v veliko pomoč glavnemu sodniku Krušec in Drozg.

Italijansko nogometno prvenstvo

V današnjem kolu tekmovanja za italijansko nogometno prvenstvo so bile odigrane naslednje tekme:

Juventus : Milano 2:1, Genova : Venezia 3:1, Fiorentina : Novara 2:0, Torino : Liguria 3:0, Ambrosiana : Modena 2:1, Triestina : Roma 1:0.

Stanje točk: Ambrosiana 32, Genova 30, Lazio, Juventus 30, Torino 25, Triestina 22.

Antoniča, Novinjak in drugih pevski zbor »Rožico«; bil je kontno Božič prvi med slovenskimi gasilci Sentjakoba. To je veliko, zelo veliko, če vemo, da na Koroškem prvič Sentjakob po ustanovitvi letnicah slovenskih organizacij. In še: nad deset let je bil Božič slovenski odbornik v občini, nad dvajset let cerkveni pevec.

Na zadnji občinski seji v Borovljah so med drugim sklepali tudi o tem, da naj bi borovljenska občina nabavila traktor, ki bi ga potem posojala okoliškim kmetom za obdelovanje zemlje. Ta pobuda je predvsem za sedanj čas dragocena, ker so cene konjem nezaljšano visoke, poleg tega pa se konji v splošnem zelo teko dobijo.

V Podgori se je ponesrečil 81 letni Lambert Sejk. Prepeljali so ga v celovško bolnišnico.

Preteklo nedeljo je vodja-naměstnik Kutschera podelil 62 kor. narodnim socialistom od Hitlerja podeljeni krzni red (Blutsorden), najvišje odlikovanje nar.-soc. stranke.

Inozemski kmetijski delavci ne dobijo kart za obleko. Njihovi delodajalci morajo pri pristojnih gospodarskih uradih zaprositi za posebne nakaznice.

V Št. Andraž v Labodski dolini je prispelo 250 Kanalcenov. To je tretji transport izseljenec iz Italije. Začeno so jih nastanili v bivšem jezuitskem samostanu, ki so ga oblasti pred kratkim v ta namen

Živa politična nedelja

Belgrad, 17. marca. m. V teku današnjega dne je bilo po državi več političnih zborovanj. V Belgradu je imel danes dopoldne in popoldne zborovanje znani levičar dr. Dragoljub Jovanović. To zborovanje je med drugim pozdravil tudi stari srbski zadrudnik Mihajlo Avramović, ki je v svojem pozdravu poudarjal, da sprejme program nove Narodne kmečke stranke. Zborovanje dr. Dragoljuba Jovanovića je v imenu slovenske Kmečko-delavske stranke pozdravil tudi tajnik Kraigher. Na zborovanju je prvi govoril dr. Dragoljub Jovanović sam. Njegov govor kakor tudi program stranke je pač najčistejša komunistična teorija. Na sestanku je bil sprejet program nove stranke, nova pravila ter izvoljen glavni odbor. Za častnega predsednika stranke je bil izvoljen Mihajlo Avramović, za predsednika glavnega odbora kmet Radomir Todorović, za glavnega tajnika dr. Dragoljub Jovanović, ki bo prav za prav dejanski šef nove stranke. V glavni odbor je bila izvoljena tudi žena pokojnega Milana Pribičevića Ruža Pribičević.

V teku dneva je bilo več zborovanj tudi v notranjosti države. JRJ je imela nekaj sestankov v Belgradu in Vojvodini. V Skoplju je imel večji sestanek pravosodni minister dr. Lazar Marković. V svojem govoru se je obširno pečal s sedanjim sporazumomom s Hrvati in z vprašanjem združitve vseh radikalov. Poudaril je, da je največ radikalov zbranih v JRJ.

V Skoplju so poleg dr. Markovičevih radikalov zborovali tudi zemljoradniki. Na njihovem zborovanju je med drugim govoril tudi bivši poslanec dr. Tupanjanin. Razen tega sestanka so imeli zemljoradniki zborovanja tudi v Banjaluki, Subotici in Trebinju. Na sestanku v Trebinju je govoril tudi senator Vujačić, ki je izjavil, da je gotova uredba o povišanju plač državnemu uradništvu. Po tej uredbi bodo dobili uradniki 5. pol. skupine povišanje plač od 200 do 350 din.

Demokratska stranka je priredila tudi to nedeljo več komemorativnih sestankov v spomin pokojnega Ljube Davidovića. V Sarajevu je govoril dr. Boža Marković, ki je v svojem govoru podal politično delovanje pokojnega Davidovića. Zavrčal je vse očitke, da bi bili Srbi hegemonisti.

Mariborski drobiž

Maribor, 17. marca. Smrtna kosa. V Smetanovi ulici 42 je umrla v starosti 67 let zasebnica Ana Serajnik. — V bolnišnici je ugrabila smrt 23 letno šiviljo Ano Osterman. — Naj počivata v miru!

Mariborski občni zbori. Snodji so zborovali pri Novem svetu mariborski kovinarji. Občni zbor njihovega združenja, ki ga je vodil predsednik Franjo Kumer, je bil zelo dobro obiskan. — Danes dopoldne je imel v Narodnem domu občni zbor Nanos, društvo primorskih emigrantov. Tudi to zborovanje je bilo dobro obiskano.

Kolo v Dravi. Viničar Alojz Golob je na svoji poti od St. Petra v Melje zagledal ob pričetku predmestja v Dravi tik ob bregu moško kolo. Izvlekel ga je iz vode ter ga zapeljal na policijo. Kolo je znanke Puch ter precej obrabljeno. V Dravo ga je očividno vrget brezvestni tat.

Splašen konj je povzročil večeraj na mostu in na glavnem trgu pravo paniko. Posestnik Josip Kmetec iz Leskovca pri Ptuj se je pripeljal z enovprežnim vozom v Maribor. Na Kralja Petra trgu se mu je konj spsil ter zdvilj po mostu. Kmetec si je zamašil prazadeval, da bi konja zadržal z vajeti. Ko je pridruval splašena žival na Glavni trg, je zavila pred veliko kavarno na pločnik ter je tam podrla tri ljudi na tla. Dve osebi sta odnesli le lažje praske, tretja, 60 letna Alojzija Ramskugel, pa je zadobila nevarne poškodbe ter so jo reševalci spravili v bolnišnico.

75 letni starček utonil v potoku. V Brezoli, občina Rače, se je pripetila tragična nesreča. 75 letni prevzihtar Emerik Branzberger se je popoldne po kosilu sončil pred hišo, potem pa se je podal čez dvorišče k malemu potoku, ki teče za hišo. Hotel si je oprati žepni robec, ko pa se je nagnil nad vodo, mu je postalo naenkrat slabo ter je omahnil naprej. Padel je v strugo ter obležal z glavo in pleči v vodi, ostali del telesa pa je bil na suhem. V takem položaju ga je našel njegov sin, pa že mrtvega.

Zbor gozdovniške lige

Maribor, 17. marca. Danes dopoldne je zborovala v Mariboru jugoslovanska gozdovniška liga. Zbor se je vršil v prostorih kolodvorske restavracije, prisostvovali pa so mu delegati vseh številnih gozdovniških edinic iz najrazličnejših krajev Slovenije. Iz poročil liginih funkcionarjev ter posameznih delegatov je bilo videti da si pridobiva ideja gozdovništva vedno več prijateljev ter zavzema v našem vzgojno-sportnem življenju odlično mesto. Izvoljeno je bilo danes spet novo vodstvo. Starosta je zdravnik dr. Vilko Marin, podstarosta dr. Stanko Tomšič, vrhovni načelnik Franjo Klojčnik, člani vrhovnega vodstva prof. Pero Cestnik, inž. Dušan Cejan, učitelj Ivan Matelič, prokurist Ivan Sušnik, Silvino Kocuvan, Franjo Orel, Estra Dolezalova, Draga Golčeva in Olga Gnilškova. Člani nadzorstva so: inž. Stanko, Murko, Dušan Vodeb, predsednik razsodišča pa inž. Miro Vodeb.

Šport čez nedeljo

Tekme v hrvaško-slovenski ligi:

Gradjanski (Zagreb) : Sašk 5:0

Sarajevo, 17. marca. Današnja nogometna tekma med Gradjanskim iz Zagreba in domačim Saškom je bila odigrana pred 4000 gledalci ter se je končala z veliko zmago Gradjanskega 5:0 (2:0). To visoko zmago je Gradjanski dobil zaradi odlične igre svojih napadalcev. Prvi gol je zabil Wölfl že v 2. minuti. Lešnik je v 17. minuti povišal rezultat na 2:0. V 23. minuti je igralec Saška Filjercić zapustil teren in je Sašk do konca igral samo z desetimi igralci. V prvem polčasu je bila igra precej enaka, nato pa je Sašk popustil in je Gradjanski do konca igre imel veliko nadmoč. V 3. minuti drugega polčasa je Lešnik povišal rezultat na 3:0, Cimermančić v 7. minuti na 4:0, v 38. minuti pa isti igralec na 5:0. Sodil je splitski sodnik Bonacić s precejšnjimi pogreškami, največ na škodo Saška.

Še en poraz —

Bačka : Ljubljana 3:1

Subotica, 17. marca. Bačka : SK Ljubljana 3:1 (1:0). Za današnje tekmo Hrvatsko-slovenske lige med Bačko in SK Ljubljano je vladalo precejšnje zanimanje. Vreme je bilo lepo in toplo, teren odličen. Ljubljana je igrala lepše, Bačka pa koristneje, kar ji je tudi prineslo zmago. Tekma je bila od začetka do konca zelo napeta. Ljubljana je zelo lepo igrala in dobro kombinirala, vendar pa proti izvrstnemu moštvu Bačke ni mogla vzdržati. Lepa igra Ljubljane je subotičko občinstvo iznenadila, tako da se je čudilo, ker je tekmo izgubila. Sodil je sodnik iz Zagreba, Višnjčić.

Split : Slavija (Osijek) 2:0

Split, 17. marca. Danes je bila odigrana prvenstvena tekma Hrvatsko-slovenske lige med delavskim športnim klubom »Split« in Slavijo iz Osijeka. Končala se je z zmago Splita 2:0 (2:0).

Hašk : Slavija (Varaždin) 3:1

Zagreb, 17. marca. Za prvenstvo Hrvatsko-slovenske lige so danes tekmovali spet štiri klubi. Tekme so bile odigrane na igrišču Concordije, kjer se je zbralo nad 3000 gledalcev. Najprej sta se igrala Hašk in Slavija iz Varaždina. Hašk je zmagal s 3:1 (1:1). Prvi gol so zabil gostje, in sicer v 7. minuti po levem krilu Solertiju. Prav do bro je sodil sodnik Petrenko iz Osijeka.

Concordia : Hajduk (Split) 2:1

Druga tekma je bila med Concordijo iz Zagreba in Hajdukom iz Splita. Zmagala je Concordia z 2:1 (0:0). Ta igra je bila mnogo boljša kakor prejšnja, ker sta moštvi obeh klubov pokazali svojo živahnost in igrali s požrtvovalnostjo. Sodil je sodnik Tonkli iz Novega Sada.

Tekme v srbski ligi:

Belgrad, 17. marca. Današnja nogometna tekma med BSK-om in BASK-om se je končala z rezultatom 4:1 (1:1) za BSK. Nogometna tekma med Jedinstvom in Jugoslavijo pa se je zaključila z 2:1 (1:0) za Jedinstvo.